

ZA RESNICO
OD BOJA
IN PRAVICO!
DO ZMAGE!

SLOVOST

Issued
three times a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

Izhaja
v tork, četrtek,
soboto.

GLASILO SLOVENŠKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 118.

CHICAGO, ILL., TOREK, 2. OKTOBRA — TUESDAY, OCTOBER, 2, 1923.

LETO (VOL.) IX.

PAVARIA SE NE PODA.

Bavaria odklonila vladne zahteve. — Vlada bo Bavarijo blokirala. — Boji med komunistično in nacionalistično mladino. — Separatisti želijo republiko v Porenju. —

Berlin. — Diktator v Bavariji postopa samozavestno s svojimi pripadniki. Izvolili so ga za voditelja, ki si je pridobil polnomoč, postavljal svoje postave, uvedel nagli sod in vse druge diktatorske uredbe so izdane v proklamaciji, da se vpustavijo monarhijo v Nemčiji. Ljudstvo je povečini zato, toda kar je komunističnega mišljenja se tem na kanam Viljemovih privržencev zoperstavlajo. Tudi socialisti in sploh delavci, so zoper monarhijo. Komunistična mladina in mladina monarhistov so se silno spopadli pri nekem zborovanju. Nekaj jih je bilo pri tem ubitih in več ranjenih.

Vlada sedanja nemške republike, boječa se, da bi se ne prelivala kri vsled preteče civilne revolucije, je ukrenila vse potrebne ukrepe, da se ne dogodi takega med brati. Poslala je opomin na započetega diktatorja v Bavarijo, da naj se pokorava sedaj vladni in naj pomisli na preteče nevarnost, ki preti nemški državi od komunistov in sploh mnogih separatistov, ki so se pojavili v Nemški državi.

Diktator Kahr je vladne zahete odbil in on je postavil generala Lossova za svojega najvišjega poveljnika, da z njegovo vojaško spretnostjo, se polasti Nemčije in tako reši domovino.

Vlada je takoj prejela poročila glede njegove izjave in ukenila drugo uredbo, kako preprečiti krvoprelitje in obenem na kak način preprečiti načrt bavarškega poveljnika. Sklenil je takoj zbrati največjo moč in začrtači vse meje, ki vodijo na Bavarsko in na ta način blokirati Bavarijo. Socialisti in komuništi so obljudili pomoč glede tega, da bodo skrbeli, da bodo vstavili vlake, ki vodijo proti Bavarski. Na tak način so Bavariči zavisi samo na Francouze, sosedje, da bi jih preškrbeli s potrebnim hrano in kurivom. To pa je od strani Francouzov bolj težko pričakovati.

AMERIŠKI PARNIK PRIPELJAL ZDRAVILA NA JAPONSKO.

Washington, D. C. — Brzjavno poročilo iz Kobe na Japonskem naznana, da je dospel tja prvi ameriški parnik, ki ga je poslala pomočna komisija Ameriškega Rdečega Križa iz San Francisco. Parnik je došel ravno pravočasno z raznim medicini, ker mesto Kobe je bilo že par dni brez vsakih zdravil in zdravstvene oblasti so bile že v velikih skrbih.

ROCKEFELLER PRODAL GOZDE.

Saranac Lake, N. Y. — William G. Rockefeller je prodal te dni 12,700 akrov gozdov v državi New York. To je bila največja gozdna rezervacija v tej državi.

ZAVEZNISKI KOMISAR UBIT V NEMČIJI.

Duesseldorf. — Iz Municha se poroča, da je bil tam ubit neki zavezniski komisar, ki je bil predelan mednarodni kontrolni komisar.

REPUBLIKANI V ZADREGI.

Washington, D. C. — Voditelji republikanske stranke so v veliki zadregi radi tarifne postave, ki je bila sprejeta pred letom in pol po zaslugu republikanskih zastopnikov v Kongresu in senatu. Ljudstvo je sedaj silno obdavčeno in je vsed tega nezadovoljno in grozi, da ne bo glasovalo zlepa za republikance. To pa dela republikanski stranki silne skrbi.

VELIKANSKI VIHAR V NEBRASKI.

Mnogo mrtvih vsled velikanske vihite. — Nekatera mesta so preplavljena. — Vlak se zrušil v reko. — Priблиžno 100 ljudi mrtvih.

Omaha, Neb. — Preteklo noč je v teh krajih divjal neznan vihar. Z viharjem obenem so bili velikanski naliivi. Mnogo predmestij je bilo popolnoma zaličenih, 14 ljudi je zgubilo življenje v mestu Council Bluffs in Louisville, Neb. Mnogo hiš se je popolnoma podrlo. Veliko jih je ponesrečenih vsled rušenja hiš in vsled nastalega požara. Požarna brama ni imela dosti vspeta, kajti vsled dijanja vihara je bil ves promet prekinjen in posebno v predmestjih je voda tekla, kajti v potokih. Več velenih poslopij je tudi silno poškodovanih, navadnih lesnih garajev in drugih lesnih hiš se je dosti popolnoma zrušilo. Mnogo avtomobilov in cestnih železnic je poškodovanih deloma vsled narastle vode, ki je tekla po ulicah, ali vsled vihara.

Velikanska nesreča se je dogodila v mestu Casper, Wyo., ko se je zrušil vlak z mostu v narastlo reko. Po mnogih krajih je voda silno narastla in preplavila okolico daleč na okoli.

Orange, Tex. — William West je šel na lov za veverico in vsled tega je bil tudi povoden. Sebaj je vzel tudi 8-letno hčerko. Na lovu, ko je streljal komotiva je že bila skoraj na za vevericami je po neprevrnem na drugi strani brega, nosteni ustrelil v svojo hčerko in ko so zadnji potniški vozovi padli na mestu ubil. Oče sam je omdlel, ko je videl kaj je storil.

So Bend, Mich. — Tukajšnje avtomobilne tvornice, ki so bile last Studebaker firme so odslovile 2500 delavcev. Vzrok te-

mu je, ker je firma sklenila zmanjšati produkcijo teh vrst avtomobilov.

Cleveland, O. — Clevelandski škof Rt. Rev. Schrembs je bil o prilikah, ko je bil pri sv. Očetu v Rimu, tudi v Innomostu v Nemški Avstriji, kjer si je ogledal ondnotno svetovno znano semenišče. V tem semenišču se nahaja tudi več ameriških dijakov, ki se pripravljajo za duhovski stan.

St. Louis, Mo. — Tukajšnji Kukluksklani so prišli te dni strasiti s svojimi maskami na obrazih na dom Mrs. E. J. Benjamin Coulterville. Toda pogumna žena je pokazala, da se teh nepridipravov ne boji. Potegnila je samokres in začela je streljati ter pri tem ubila nekega voditelja Klanov.

Chicago. — Velika eksplozija se je pripetila na 21. in Michigan ulici na gasolinški postaji, kjer se je vnel gasolin in povzročil eksplozijo. Neka 19-letna dekle je dobila tako hude poškodbe da je par ur zatem včeraj umrla v bolnici. Štiri osebe pa so nevarno poškodovane.

Queenstown. — Parnika Cedric last od White Star Line in Scythia last Cunard črte sta trčila v gosti megli in oba sta dobila precejšnje poškodbe. Vrnila sta se moralna v Liverpoolsko lu-

Tatina v vlaku.

Nova mesto. — Med Kandijem in Uršnim selom je bila zadnjeden na popoldanskem vlaku u-

zavarujoča proti tej nezgodi za delavstvo, ki se godi takrat, ko si kapitalisti napolnili svoja skladišča, delavci so pa odpuščeni in komaj čakajo, da se jih gospodje usmilijo in ponudijo milostno delo.

PARNIKA TRČILA.

Queenstown. — Parnika Cedric last od White Star Line in Scythia last Cunard črte sta trčila v gosti megli in oba sta dobila precejšnje poškodbe. Vrnila sta se moralna v Liverpoolsko lu-

ku.

FRANCOSKI VODILNI BALUN DOSEGEL REKORD.

Pariz. — Francoski armadni vodilni balun je pri vojaških manevrih te dni zdržal v zraku 118. ur in 11. minut. To je najdaljša doba, ki so jo kje dosegli s kakim balunom.

Cleveland, O. — Sezmografi so registrirali zadnjo soboto potresni sunek, ki je trajal okoli devetdeset minut. To poročilo

AMERIŠKE VESTI.

Washington. — Včeraj so se sešli farmarsi zastopniki s predsednikom Coolidgejem k posejni seji, na kateri se je razpravljalo, kako odpomoči farmarskim razmeram. Prva pomoč tem bo, da se zniža prevozne tare za žito in druge razne poljedelske pridelke.

Washington. — Vlada Zedinjenih držav je odobrila te dni posojilo Japonski v svoti \$100,000,000.00 v zlatu za rekonstrukcijo razdejanih japonskih mest. Posojilo bo dano za dve dobe. Polovica za 20. let druga polovica za 40. let. Obresti po 5 odstotkov.

Washington. — Zadnji teden se je vršil v katoliški univerzi v tem mestu sestanek ameriških cerkvenih dostojanstvenikov. Na sestanek sta prisla kardinal O'Connell iz Bostonia in kardinal Daugherty, iz Philadelphia. Poleg teh je bilo navzočih 11 nadškofov in 53 škofov. Iz Rima je dospela ob tej priliki posebna brzjavka, ki je vsebotovala častitke in zahvalo sv. Očetatu ameriškim cerkvenim dostojanstvenikom za velika humanitarna dela v Rusiji in sedaj zopet za nesrečno Japonsko.

Cherokee, Ia. — Na tukajšnji narodni banki je kupil nekdo te dni 4 milijone nemških mark. Rabil jih bo za nalepljenje svoje privatne sobe. Za marke je plačal 60c. za poštino iz New Yorka pa \$2.60. Toda kljub temu bo nalepljenje sobe cene, kajtor pa, če bi jo nalepil s pravim stenskim papirjem.

Texarkana, Ark. — Mestni maršal Fred Marrab iz mesta Prescott Ark. in z njim dva mestna šerifa so bili pri preiskovanju alkoholnih pijač od večjega časa. Pogajanja med delavci in delodajalcji so se vršila več časa in pred dnevi je prišlo do sporazuma med strankama in se je te dni nevarno ponesrečil, tako je sedaj zavarvanil čez 35.000 delavcev.

Določilo se je, da vsaki delavec bo sedaj plačal 1 in pol centa od svoje plače, in v slučaju brezposelnosti dobijo 40 percentov se-

danje plače, ne pa manj kakor \$20 na teden. V slučaju stavke

so pod zidom na hodnik in tako

Dr. Hotchkiss posredovalec med usili. Pazniki so jih opazili, ko so poskakali na prostoto. Ujeli so jih 6. Trije pa so utekli neznanjanjam.

Veliko so s tem dosegli tukajšnji delavci in obenem je to velika spodbuda za vse druge delavce in delodajalcji so se vršila več časa in pred dnevi je prišlo do sporazuma med strankama in se je te dni nevarno ponesrečil, tako je sedaj zavarvanil čez 35.000 delavcev.

Določilo se je, da vsaki delavec bo sedaj plačal 1 in pol centa od svoje plače, in v slučaju brezposelnosti dobijo 40 percentov se-

danje plače, ne pa manj kakor \$20 na teden. V slučaju stavke

so pod zidom na hodnik in tako

Dr. Hotchkiss posredovalec med usili. Pazniki so jih opazili, ko so poskakali na prostoto. Ujeli so jih 6. Trije pa so utekli neznanjanjam.

PARNIKA TRČILA.

Queenstown. — Parnika Cedric last od White Star Line in Scythia last Cunard črte sta trčila v gosti megli in oba sta dobila precejšnje poškodbe. Vrnila sta se moralna v Liverpoolsko lu-

ku.

FRANCOSKI VODILNI BALUN DOSEGEL REKORD.

Pariz. — Francoski armadni vodilni balun je pri vojaških manevrih te dni zdržal v zraku 118. ur in 11. minut. To je najdaljša doba, ki so jo kje dosegli s kakim balunom.

Cleveland, O. — Sezmografi so registrirali zadnjo soboto potresni sunek, ki je trajal okoli devetdeset minut. To poročilo

NEMČIJA SE BLIŽA VELIKI KRIZI.

Kodanj. — Potniki, ki prihajajo iz Nemčije na Dansko pričevajo, da se Nemčija bliža veliki krizi, ki jo bo zadele prihodnjo zimo. Narod nima hrane, ne premoga, ne oblačil nič denarja. Draginja je tako visoka, da si človek ne more omisliti niti poštene hrane. Prerokuje, da bo najbrže zbruhnila splošna revolucija in iz ne se bo pojavila nova Nemčija.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

KANADA IN ANGLIJA STI SI V LASEH.

Pašič poklican v Beograd.

Zagreb. — Navrhani Pašič se je odtegnil reševanju reškega vprašanja s tem, da je odpotoval na letovišče v Švicarji. Niti direktivni hotel dati svojim ministrom, katerih se naj drže pri odločanju v tem težkem vprašanju. Sedaj se je hotel odtegniti tudi reševanju grško-italijanskega spornega vprašanja. To je vendar že ministrskemu svetu in višjim krogom presedalo in zato je bil te dni Pašič nemudoma poklican domov. Kakor in notranji, tako se kaže tudi v zunanjem politiki Pašič vedno bolj nespobnega za šefa vlade. Ako se ga kaj vpraša, zlasti o vprašanjih, ki se tičejo prečanova, povanači zagode, da njega "ništa ne briga."

Kako ravna srbska vlada z ljudmi v pokoju.

Sarajevo. — "Pravda" je prisnela te dni vest, da sta bila v Sarajevu penzionirana Hrvatska majorja gg. Krpan in Svetozar, dvojica najspomembnejših častnikov. Nikakega pregreška nista bila kriva, nego, da sta hodila na hrano k nekemu Hrvatu. Bila sta 1. sept. vržena vred 400 drugimi hrvatskimi častniki na cesto. Slučaj pokazuje dovolj jasno, kje so vzroki, da Radiceva stranka napreduje.

Posevčenje splitskega škofa.

Zagreb. — Dne 2. sept. je zadržan kandidat načrta dr. Bauer v prvo-stolni zagrebški cerkvi svesčano posvetil novozimenovanega škofa dr. Kvirina Bonacacića. Kadaj bo v Splitu ustoličen še ni odločeno.

Nesreča pri delu.

Sent Ilj. — Karl Ferk vincičar,

ki ima za seboj krast zgodovino svojega dela. Bil je dvakrat alderman mesta Chicago. Sedaj je zastopnik v državni zakonodajni v Springfieldu.

Pri primarnih volitvah se nominira kandidata; tisti, ki dobija večino glasov je nominiran in pride potem na končne volitve.

Takole volitve bodo jutri za novega kongresnika za v. 4. kongresni distrik.

Naš 4. distrik je sedaj brez zastopnika, odkar je premisnil na blagi pokojni kongresnik Rainey, ki smo ga ponovno izvolili letosko jesen. Zato je sedaj izredna volitev, da se prazno mesto izpolne za naš distrik.

Zato vse na volišča v tem distriktu. Voliči bodo odprtia jutri ob 6. ure zjutraj do 5. ure popoldne.

Za kandidata kandidira izvrsten mož demokrat Mr. Thomas Doyle, ki ima za seboj krast zgodovino svojega dela. Bil je dvakrat alderman mesta Chicago. Sedaj je zastopnik v državni zakonodaji v Springfieldu.

Ker ga poznamo kot moža poštenjaka, zato ga vsem volilcem toplo priporočamo, da zanj glasujejo.

GUVERNER WALTON PROTI VOLITVAM.

Oklahoma City. — Walton bo imel jutri pod orojem okoli 102 t

EDINOST

(UNITY.)

Ishaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday

and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

CHICAGO, ILL.

1849 West 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
ZUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year..	\$1.75

Dopisi za torkovo številko morajo biti v ureduštvu najkasnejše do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtno številko do 12. ure ure dopoldne v torki in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

STEVILO POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Kako znaja

Pri beganju ljudskega mnenja ni najti pod solnecem večjih strokovnjakov kot so denarni magnati v Ameriki. Naj bo ljudstvo danes še tako ogorčeno proti eni ali drugi stranki, ne vzame jim mesec dni, pa ljudsko mnenje popolnoma obrnejo in vse kima za njimi, karkoli oni izustijo.

Pri zadnjem zasedanju kongresa je prišlo na površje tudi vprašanje, kako dvigniti dohotke, zvezne vlade, katera potrebuje večje svote za svoje izdatke pri administraciji itd. Ker je tudi v Zedinjenih državah že precej, če ne preveč vse dobro obdavčeno, vsled tega se je dvignil senator Curtis iz Kansasa in je priporočal neki novi način davkov, ki naj bi se razpisali, da bi se s tem dobil potreben denar.

Predlog senatorja Curtisa je bil ta, da naj se obdayci primerno vse oglase in napise raznih tvrdk ob cestah, kjer oglašajo bogate firme, ki brezvomno delajo s tem veliko reklamo za svoja podjetja in tudi gotovo vsled tega velike dobičke. Curtisov predlog je bil popolnoma na mestu. Če kdo dela velik business z oglašanjem je logično temu dolžan plačati nekaj, ker oglašanje je, ki donaša podjetjam nove naročila, nove odjemalce.

Organiziranim denarnim magnatom pa to ni všeč. In zato jim ni všeč, zato ne, ker jih je Curtisov predlog poštegjal tam, odkjer se to novo breme ne da zvrniti kar takoj na vse sloje publike. Ne gre jim v glavo, kako je to mogoče, da se je kaj takega izmisnil senator Curtis. Ko bi se to težo vrglo na publiko, da bi bili samo revnejši sloji prizadeti, bi bilo vse all right. Niti enkrat bi ne odprli svojih ust. Ker se pa to njih tiče, pa vpijejo in zavijajo.

Po svojem časopisu slikajo položaj sedaj kajpada vse druže. Oni vpijejo, kot bi morala sedaj vsa javnost to prenašati. To iz vzroka, da bi javnost zainteresirali proti predlogu. Ta predlog sicer še ni sprejet, a pričakuje se, da ga sprejme in odobri prihodnji kongres. Zato pa treba vplivati sedaj z vsemi sredstvi na javnost, da se javno mnenje odvrne od tega predloga.

Tako denarni magnati dan za dnem obračajo in napeljujejo vodo na svoj mlin. Poslužujejo se vsakovrstnih taktik, kadar se gre njim za kak cent. Kadar pa n. pr. oblasti nalože davke na posestva in zemljišča ubogih delavcev, tedaj pa teh kričevni nikjer. Delavec in revez naj plača, kaj to nam mar, pravijo ravno ti magnati. Taki so, in zato je važno, da se jih spozna prav take kakoršni so.

Če bi bilo pravično, bi se moglo davke nakladati tistim, ki jih lahko plačajo, ki spravljajo milijone profitov vsako leto. Revnejši sloji so obdavčeni čez glavo, dočim so bogatini jako neznatno. In zato je čas, da bi se tudi v tem oziru uvedel pravični sistem, ki bi bil za vse sloje enakopraven in enakomeren.

Ni čuda.

Ko čitamo od časa do časa o velikanskih dobičkih, ki se zračijo v brezkončnih številkah in se začenjajo z milijardami skoraj vsako leto, se čudimo silnemu napredku naše ogromne industrije in trgovine. Pri vsem le malo kdaj pomislimo, kako velika razlika je med številkami dobičkov in številkami, ki kažejo delavski zasluzek obenem.

Statistični pregled industrije Zedinjenih držav pokazuje, da se je izplačalo za delo delavcem v Zedinjenih državah leta 1914. okroglo 5. miljard, 342. milijonov, 157 tisoč dolarjev. Producenci so bili vredni za leto 1914. okoli 23. miljard, 987. milijonov, 860 tisoč dolarjev.

Leta 1919. so prejeli delavci za svoje delo 13. miljard 342 milijonov 655 tisoč dolarjev. Producenci istega leta pa so bili vredni 62 miljard, 41 milijonov, 795 tisoč dolarjev.

Leta 1921. so prejeli delavci za svoje delo 10 miljard, 763 milijonov, 442 tisoč dolarjev. Producenci pa so bili vredni 43 miljard, 653 milijonov, 183 tisoč dolarjev.

Razlika med vrednostjo produktov in zasluzkom je tako velika, da zasluzek zavzema komaj dobro petino vrednosti produktov. Naj se razdeli sedaj še vrednost materiala in druge stvari, kar gotovo ne znaša ene petine in pol, vidimo ogromne stote cistega dobička, ki gre — dobro vemo kam.

Pomislišti je treba še, da s to petino zasluzka, ki ga prejmejo delavci za delo, se mora zadovoljiti miljone ljudi. Dočim poblašč velikanski dobiček le par izvoljenih, izmed katerih marsikateri stisne milijone v svoj žep. Tako torej stoji bilanca med delavci in magnati delodajalcji.

Ko vidimo te ogromne številke v primeri, tedaj šele spoznamo, v kakem položaju smo. Tu vidimo ljudi, ki garajo od zore do mrtka za svoj vsakdanji kruh s praznimi žepi, na drugi strani pa par izvoljenih, ki grabijo milijone od tistega, kar jim trpi delavec prigara. Vsakdo vidi, da to ni pravično. Odtod tudi vse nezadovoljstvo, vse sporje in prepriki v industrijah med delavci in lastniki.

"EDINOST"

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

(Prispevano.)

še h g. župniku in mu naj vse potrebno tam povedo, imena botrov in drugo, potem, ko botri pridejo nimajo g. župnik nikakih sitnosti s izpraševanjem itd. Tak red je potreben tudi v župniji. In vsi so prošeni, da bi se ga odslej naprej skušali tudi držati.

Priloženo Vam pošiljam zopet enega novega naročnika, ki se je bil navzoč na konvenciji K. mi ga je posrečilo dobiti te dni. S. K. J. v Clevelandu zadnji mesec je bridko potožil v listu Pro-naselbini. Ljudje ga ljubijo radi njegove vsebine, ker prinaša vedno veliko slovenskih novic iz raznih naselbin. Le tako krepko naprej in list bo kmalu dnevnik!

Pozdrav tukajšnjim in vsem drugim naročnikom po Ameriki!

M. T.

Dve habsburški nadvojvodinji izgnani z Dunaja.

Te dve sta habsburški nadvojvodinji Elizabeta in Gabrijela, prispevili na Dunaj pod pretvezo, da se hočeta dati preiskati od tamkajšnjih zdravnikov. Policija, ki je bila o prihodu vojvodinje obveščena, je obe pozvala, naj se takoj odstranita iz Avstrije. Ker je bil tisti dan na madžarskih železnicah štrajk, sta vojvodinji moralni zapustiti avstrijsko prestolico v avtomobilu s katerim sta se vrnili na Madžarsko.

* * *

V Prosveti sem bral da samomor ni nič nečastnega. Zelo lepo od lista za takoj razlagajo. Kaj pa je vzrok samomora? Mnogo je vzrokov za rastoče samomorstvo n. pr.: duševne bolezni, po manjkanje zaupanja v samega sebe, napačno naziranje življenja, nevesela okupacija oz. delo, ali pravi početek vzroka je zelo globokeji. Početek je v nepravi moralni naravi človeka. Iz tega sledi, da list poleg tega, da uči "izobrazbo" tudi tudi pravo moralno.

* * *

Rev. Oman iz Clevlanda je zelo predzren državljane. Pozval je namreč v listu Ameriška Domovina naše nasprotnike vere, da naj tam dokažejo v čim obstaja tisto njih toliko hvalisano prednjaštvo in izobrazbo oz. v čim je isto po njih zatrdiru zelo višji stopnji kot še pri vremih naših ljudeh. Kaka prednost! Sicer pa bomo imeli velik "spas," samo, da se ne bi "ta učeni" potuhnili in ne izgubili korajže.

* * *

Rev. Oman iz Clevlanda je zelo predzren državljane. Pozval je namreč v listu Ameriška Domovina naše nasprotnike vere, da naj tam dokažejo v čim obstaja tisto njih toliko hvalisano prednjaštvo in izobrazbo oz. v čim je isto po njih zatrdiru zelo višji stopnji kot še pri vremih naših ljudeh. Kaka prednost! Sicer pa bomo imeli velik "spas," samo, da se ne bi "ta učeni" potuhnili in ne izgubili korajže.

* * *

Hijena.

Maribor. — Grobokop na mestnem pokopališču v Pobrežju pri Mariboru, neki Ferlež je, kakor je komisijo ugotovljen ostopal okoli 20 uglednih mrljev. Na krste je nametal samo malo prsti, nato je ponoči raken v odpri odvzel mrtvakom obliko in prstane. Dragocenosti pa je potem prodajal. Mož je sedaj v rokah sodnije.

* * *

Nalezljive bolezni.

Ljubljana. — Prve dni minulega meseca je bilo za znamovanih 23 slučajev griže, 4 škrlatice, 2 trebušnega legarja, 1 ošpic in 3 dušljivega kašlja.

* * *

ŠIRITE LIST EDINOST

A. Okolish.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912

Of Edinost published Three times a week at Chicago, Illinois, for October 1912. State of Illinois County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Albin Zakrajsek, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Edinost and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912 embodied in section 443. Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Edinost Publishing Co., 1849 West 22nd St. Chicago, Ill. Editor John Jerič 1847 West 22nd St. Chicago, Ill. Managing Editor None. Business Managers Albin Zakrajsek 1849 West 22nd St. Chicago, Ill.

2. That the owners are: Rev. Cyril Zupan, O. S. B., 806 E. B. St. Pueblo, Colo.; Jos. Podpečnik, 106 E. Greedmore Ave., Barberton, O.; Joseph Lesjak, Braddock, Pennsylvania; Rev. J. J. Oman 3547 E. — 80th St., Cleveland, O. Jacob Tursić, Lincoln St., Chicago, Ill.; Joseph Lekšan, 149 Center St., Barberton, O. Rev. Kazimir Zakrajsek, 1852 West 22nd Pl., Chicago, Ill.; Anton Grdin, 1053 E. 62nd St., Cleveland, Ohio. Math Tursich, 2640 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Anton Kraintz, 712 Castle St., Barberton, O.; John Gornik, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Rev. M. Pirnat, Meaderville, Mont.; Frank Suhađolnik, 6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Ursula Zakrajsek, 1849 West 22nd St. Chicago, Ill.; A. Berce, 508 E. Smith St., Iron Mountain, Mich.; John Bižal, 416 W. 5th St., Kansas City, Kans.; Catharine Kuhel, 1187 E. 61st St., Cleveland, O.; Rev. A. Milnar, 806 E. B. St. Pueblo, Colo.; Dr. James Seliškar, Cleveland, O.; Miss Catherine Triller, Chicago, Ill.; John Kosmach, 1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.; Joseph Roberts, Cleveland, O.; John Lambert, Box 128, Farrell, Pa.; Charles Brégačić, 237 N. Loramie St., Chicago, Ill.; J. Muhić, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.; Martin Česnik, 757 Hough St., Indianapolis, Ind.; Leo Mladič, 1929 W. 22nd St., Chicago, Ill.; Michael Železník, Hamlin Ave., Chicago, Ill.; John Jerič, 1847 West 22nd St. Chicago, Ill.; Albin Zakrajsek, Lincoln and W. 22nd St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Albin Zakrajsek, business manager, (Seal.) Michael Železník, (My commission expires April 28th, 1924.)

Sworn to and subscribed before me this 28th day of Sept. 1923.

Končam moje pismo in ob koncu priporočam vsem Slovenscem v naselbini, naj pridno agitirajo za ta lepi list. Vsaka slovenska hiša bi ga moralna imeti.

Pozdrav vsemu osobju in vsem rojakom širom Amerike!

L. Berce.

Houston, Pa.

Cenjeni g. urednik: — Dovolite mi zopet objaviti moj skromni dopis iz naše naselbine. Najprvo hočem spregovoriti nekako o cerkvenih zadevah, da se ne bo potem kdo na mene jezik, kajti s tem jih bomo pridobili tudi za katoliška načela, in kadar se doseže, tedaj bodo iz srcem in dušo naši in za našo K. S. K. Obenem jih bomo pa tudi resili strupenega protivverskega časopisa, katerega izdajajo, veri sovražne organizacije med Slovenci v Ameriki!

Z Bogom!

Josip Grdina.

Bridgeport, Ohio.

Tukaj se je ustrelil 22 septembra John Marcus. Bil je bolan

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

20 po bink. Jez. ozdr. kraljičin. sina Jan. 4.

7 Nedelja — Rožni venec B.

D. M.

8 Pondeljek — Brigita, vdova.

9 Torek — Dionizij in tovar., muč.

10 Sreda — Frančišek Borgia, spoz.

11 Četrtek — Justina, dev. Burkart, sp.

12 Petek — Valfrid, škof.

13 Sobota — Eduard, kralj Kolumb. dan

SV. KRST. — UČINKI IN OBREDI SV. KRSTA.

Sv. krst je prvi in najbolj potreben zakrament, takoreč vratita skozi katera moramo vstopiti v Kristusovo Cerkev. Ta zakrament imenujemo tudi zakrament prerodja, ker po sv. krstu se človek takoreč prerodi, zadobi novo življenje, življenje otrok božjih.

Sv. krst nam je tako živo predpodbrijen v krstu Jezusa Kristusa. Nebesa so se takrat odprla, sv. Duh je stopil dol in podobi goloba, slišati je bilo glas nebeskega Očeta: "Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam svoje dopadajenje." Vse to nam kaže, kaj se zgodi z dušo človeka pri sv. krstu.

Razločujemo trojen krst: Krst krv ali mučeništva, krst želja in krs vode. Vsak teh treh krstov zadošča, da se duša očisti greha, da se ji odpro vrata nebeska; toda edino le krst vode je zakrament, edino le krst vode vtišni dusi poseben znak, druga dva krsta samo nadomeščata zakrament krsta.

S podlejanjem sv. krsta — razun in sili — — je združen mnogo kako lepih obredov. Najbolj pomenljivi so sledeči. Katehumena, oz. novorojenca sprejme duhoven pri vratih cerkve, ker krst jih odpre. Duhoven mu to da imen svetnika, ker bo kršenec zapisan med svetnike in otroke božje. Dihne potem v njegov obraz v znamenje, da bo osvobojen in rešen duha teme po sv. Duhu, ki mu bo vdhnil novo življenje. Nato napravi na njegovem čelu znamenje sv. kriza v znamenje, da bo moral kot kristjan z ljubeznijo in srčnostjo nositi kriz, znamenje svojega Zveličarja. Potem mu da v usta nekoliko blagoslovljene soli, znak nastrohnelosti in modrosti, da bi se kršenec vedno spominjal, da se mora varovati gnilobe greha, da mora živeti po naukah Jezusa Kristusa. S slino pomaže potem ušeš in nosnice v znamenje, da bo moral odslej poslušati glas Boga, in ljubiti krasen vonj krščanske pobožnosti.

Nato ga pelje v cerkev, in sičer h krstnemu kamenu, kjer se

kršenec odpove hudiču, njegovim delom, njegovemu napuhu, kjer prosi, da bi bil krščen. Odgovore se hudiču, to se pravi službi prvaku teme; odpove se njegovim delom, to je grehu; odpove se njegovemu napuhu, to je nečimernosti tega sveta in pričnosti v greh. To so krstne obljube. Sprejem sv. krsta vsebuje nekako pogodbo med krščencem in med Bogom. Bog mi podeli vse pravice svojih izvoljenih otrok, kršenec pa oblubi, da bo živel kot resničen kristjan, kakor zahteva to sv. vera in zgled Jezusa Kristusa. Otročici, ki ne morejo še sami govoriti, store to oblubo po svojih botrih. Zato pa morajo potem, če treba, botri skrbeti in gledati na to, da se otroci krščansko vzgotuje.

Ko je duhoven kršenca obliž vodo, položi na njega belo obliko v znamenje krstne nedolžnosti, katero mora varovati do smrti in jo prinesi pred sodni stol božji, tako kakor jo je prejel pri sv. krstu. V roku mu da gorečo svečo, ki naj ga spominja, da naj bo vedno ponosen na sv. vero, da naj jo goji v svojem srcu, z njo pa tudi upanje in ljubezen, da naj to vero kaže tudi na zunaj s tem, da dejansko po veri živi. Končno reče duhoven: "Pojdi v miru, in Gospod naj bo s teboj!"

Prijatelji, v sv. krstu smo vzelni na se dolžnost, da varujemo in živimo po nauki, ki ga je učil Jezus Kristus, in ki ga uči v svoji Cerkvi. Da bomo to dolžnost vedno zvesto izpolnjevali, ponavljajmo pogosto krstno oblubo reko: "Odpovem se hudiču, njegovim delom, njegovemu napuhu, na veke hočem biti učenec Kristusov!"

APOLOGETIKA. Novi verski nauki (dogme.)

Cerkev — tako trdijo nasprotinci — objavlja od časa do časa nove verske nauke ali dogme, na primer verski nauki o Brezmadežnem Spočetju Prebl. Device Marije (1854) ali o papeci nezmotljivosti (1870). Tem oporeka Cerkev sama sebi, ker trdi na drugi strani, da je razodenje, v kolikor je predmet katoličke vere, s smrtno apostolov končano, da torej ne morejo nastati nikaki novi verski nauki. Vsaj je še papež Pij X. v takozvanem silabu z l. 1907. zavrgel nauk: "Razodenje, ki tvori predmet katoličke vere, z apostoli ni končano."

Prav, pravim, imajo nasprotinci s svojozadnjem trditvijo. Katolička cerkev uči, da je razodenje, v kolikor tvori del katoličke vere, z apostoli končano. Cel zklad katoličkih verskih resnic je izročen od časa apostolov sem

Cerkvi v varstvo, da ga hrani in varuje. Njena naloga je, da ga varuje in da vernike s tem zkladom bolj in bolj seznanja. Ni pa njena naloga, da bi ta zklad verskih naukov še povečala. Bog sam ne daje nikakih novih razodenj, kateri bi bilo treba pridejati katolički veri. Kar je morda razodel posameznim osebam, to ni predmet splošne, občene katoličke vere, da bi moral vsi verovati.

Kaj je torej z versko resnico, dogmo o Brezmadežnem Spočetju Prebl. Device Marije? Ali o papeževi nezmotljivosti? So li to res kaki novi nauki? Nikakor ne! Novo je samo slovesno proglašenje teh resnic, da spadajo te resnice res k verskemu zakladi, in da so od Boga razodelte. Ako se tuintam kaka verska resnica SLOVESNO proglaši, o tem pravi učen bogoslove sledete: "Med velikim številom razdelitih naukov jih je nekaj, katere treba predložiti vsemu krščanstvu, so nauki, katere mora vedeti vsak kristjan. Drugi nauki stopajo pa v ospredje še le s potrebami časa. Te potrebe, te okolščine se pa menjavajo, in tako se pogosto zgodi, da postane kak nauk, ki ga dosegaj nismo posebno naglašali, vsled časovnih razmer času primeren in potreben. Vzrok leži v tem, da pričenjajo nekateri ali iz nevednosti ali pa iz zlobe in hudobnosti tak nauk teoretično in praktično napadati." Tako pravi jezuit Peš.

Čarova beseda modernega časa je "razvoj." No, kar je dobrega na tem, to nahajamo tudi v katolički Cerkvi, in je bilo že davno v Cerkvi, tem, to nahajamo tudi v katolički Cerkvi, in je bilo že davno v Cerkvi, predno so se "prosvitljenci" našega časa tega domisili. Verska resnica ima tudi svoj razvoj, razvoj, ki vedno napreduje, ne ki uničuje samega sebe, in to nam kaže zgodovina dogem v katolički Cerkvi jasno dovolj.

Ne trpite vsled
Revmatizma,
živčnega trganja,
bolečin v prsih,
otrplih mišic

Vdrgnite

PAIN-EXPELLER

na bolečo površino, da boste začutili žarenje, in udobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

PREJELI SMO KNJIGE.

Slovenska kuharica

KUHANJE je umetnost, katere se treba naučiti vsaki gospodini. To umetnost si lahko pridobite iz knjige "SLOVENSKA KUHARICA!"

"KNJIGA SLOVENSKA KUHARICA" vsebuje 670 strani. Blizu sto slik, ki kažejo, razne priprave v kuhanju, kako se pripravlja jestvine itd. Knjiga je močno trdo vezana.

BREZ KNJIGE "SLOVENSKA KUHARICA" bi ne smela biti nobena slovenska gospodinja. Knjiga je pisana v prostem poljudnem tonu, da jo lahko vsak najpriprosteji človek razume. Pouči Vas, kako voditi gospodinjstvo in je radi tega zelo velike važnosti. Poda Vam merilo in navodilo za najpriprostejo in najimenitnejšo jed. Knjiga je prišla v novi izdaji, izborni izboljšana in predelana.

Prejeli smo jih le omejeno število, zato je važno, da jo naročite brez odlašanja, ako hočete, da ne boste prepozni.

Knjiga stane \$4.00.

DRUGA VAŽNA KNJIGA ZA VSAKO GOSPODINJO JE:

SADJE V GOSPODINJSTVU

TA KNJIGA je spisana še posebej, da Vas pouči, kako praviti sadje za konzerviranje čez leto. To je tudi velike važnosti za vsako gospodinjo. Vsaka gospodinja si dosti prihrani, ako kupi sadje sedaj, ga na umeten način konzervira in spravi za čez leto. To Vam natančno razloži ta knjiga. Knjiga je mehko vezana in stane samo 75c.

Pišite še danes po obe knjigi na:

KNJIGARNA EDINOST

1849 West 22nd Street,

Versetke resnice v katolički Cerkvi, niso tako otrpele kakor na primer v pravoslavni cerkvi, ne razpadajo tako, kakor v protestantski cerkvi, verske resnice katoličke Cerkve so živ organizem, ki ostane kljub svojemu razvoju vedno isti, kakor staro in mlado drevo.

V čem pa razvoj verskih resnic NE obstoji, o tem nas počasi ježuit Peš, ko pravi: "Ni nikako razširjenje verske podlage, tudi nikako zmanjšanje, tudi nikak povzdig modroslovnih tez ali hipotez (domnevani) v vrsto verskih resnic, tudi nikak preklic prejšnjih definicij ali sprememb njihovega pomena, ni nikak popolnoma nov nauk, marveč samo bolj jasna razlagava prejšnjih naukov.

Verski nauk o Brezmadežnem Spočetju Prebl. Device Marije nahajamo že pri cerkvenih očetih prvih časov krščanstva, pri sv. Efremu (umrl 373), v 8. stoletju se je že po mnogih krajih praznik obhajal, v 9. stoletju ga nahajamo v kraljestvu Neapelj-Sicilija, v II. v Anliji. L. 1263. odredil je generalni kapitel frančiškanov v Pizi, da mora ta praznik obhajati vesoljen

red. Papež Sikst IV. je podelil temu prazniku posebne odpustke za mašo in dnevnic, l. 1708. je papež Klemen XI. ta praznik zapovedal za vso katoličko Cerkev.

Ni torej nikaka nova iznajdba, če je papež Pij IX. l. 1854. to versko resnico slovesno proglašil.

In to velja tudi o ostalih verskih resnicah katoličke Cerkve. Vecna Resnica jih je sama razodela. Zato jih lahko verujemo in jih moramo verovati. "Kdo pa veruje, ta bo zveličan."

Tonček je dobil v šoli radi slabega obnašanja in učenja še vrhu tega, da je bil tepen, v šolskem spričevalu 4. in 5. red. Ko je prišel z njim domov, mu jih je še oče pošteno naštel po zad-

nem delu za tako lepo zaslubo spričevalo. Ko pa pride slednjega dne Tonček v šolo, prosi učitelja naj mu drugič raje napiše številke 6. da ga bo zopet oče tako poplačal ali celo boljše.

SLOV. KAT.

PEVSKO DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdin, 1053 E. 62nd St. — Povodovod in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 6708 Edna avenue. — Blagajnik: Frank Matjašič, 1111 Norwood Rd. — Kolektor Ant. Smečić, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8. uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v satori šoli sv. Vida.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠTEV. 25. K. S. K. J. V CLEVELANDU. O.

V društvu se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na te den bolniške podpore. V mladinski oddelki se sprejemajo otroci od 1. do 16. leta starosti. Dr. zboruje vsako nedeljo v mesecu v Knausov dvorani. Ansambl se plačuje samo na seji, od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljnja pojasnila dobile lahko vsak čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik: John Widerhol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik, Joseph Žulič.

Tajnik, Ant. Fortuna 1176 E. 61st Street.

Blagajnik, John Melle.

Zastopnik, Joseph Rus, 6519 Bonanza ave.

Nadzorniki: John Žulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonos Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliskar; Zastavonos John Jerman; Redar John Peterlin.

Angleščine

se naučite brez učitelja, ako si naročite knjigo,

"Angleščina brez učitelja."

Knjiga obsegajo 102. strani, vsebuje besednjak, ki označuje obenem tudi izgovorjavo angleških besed. Zatem razne navadne pogovore in razgovore. Knjiga je zelo priporočljiva. Stane s poštnino samo 35c. Pišite po njej na:

KNJIGARNA EDINOST,

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Za organiste, pevce in ljubitelje glasbe imamo v zalogi sledeče note:

GLASBA.

a) cerkvena glasba.	
Bernik, Pozdravljen, pesem za mešani zbor in tenor solo	\$.10
Foerster, Cantica sacra, III. leti za moški zbor	
Foerster, 12 cerkevih pesmi za mešani zbor	
Foerster, 3 ecce sacerdos magnus (dve za mešani, ena za moški zbor	
Sattner, Missa seraphica za mešani zbor in orglie, partitura 35c. glasovi po	
Sattner, p. Hugolin, Postne pesmi za mešani zbor, partitura 50c. glasovi po	
Sattner, a Božični pesmi za mešani zbor in orglie	
b) svetna glasba:	
Ajlaž, Mešani in moški zbor	
3. zvezek Psalm 118: Ti veselo poj; Na dan; Divna noč	
Hladnik, Petero prošnjih Marijinih pesmi v vojnem času, za mešani zbor	
Hladnik, Zdrava Marija, pesmi za mešani zbor	
Hladnik, Deset postnih pesmi za mešani zbor	
Hladnik, Stražniki; Hvalite Gospoda, Občutki; Geslo	
8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zb.); Ti osrečiti jo hoti (moški zb.); Prijatelj in	

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

V tem položaju se mu je vsak ropot strašno povečal: ropotanje vlaka se mu je zdelo kakor padanje tekočega brona, ki se mu razliva po ušesih; žvenklanje zvončka kakor ropotanje tisoč bobnarjev, ki udarajo v njegovem ušesu; škrpanje voza kakor škrpanje pekla, ki ga peklenske moči izpreminjajo v razbeljeno žago in mu z njo žagajo možgane, kos za kosom.

Tako mu je minila noč. Nekoliko pred dnevom je prešla utrujenost in miren spanec ga je objel . . .

Spal je dobri dve ur. Zbudil ga je glas zvona, ki mu je v možganih sicer povzročal bolečine, v srcu pa mu je donel kakor glas prijatelja: bil je glas zvona, ki je vabil v cerkev k sv. maši.

Diogen je odpril oči. Počutil se je veliko bolje. Zravnal se je; zdelo se mu je, da je spet čisto zdrav. Glava mu je bila jasna, telo sicer slabo, pa gibčno, čutil je, kakor bi bil lačen, in prišla mu je misel, da bi si naročil čašo žganja s priljubljenima dvema ali tremi koci sladkorja . . .

Pogledal je okrog sebe.

Na mizi je brlela svetilka; stara ženica je mirno smrčala ob vznožju postelje v velikem naslonjaču, skozi zastore pa so prihajali boječi solčni žarki, kakor bi po prstih prihajal novi dan in smejhaje pozdravljal bolnika . . .

Diogen je sedel v postelji; veselo iznenaden je bil. Z življenjem se mu je vrnila prejšna dobra volja, zagrabil je vzglavino blazino, jo vrgel na spečo starko in na vso moč kriknil svoj: "Polaina," da je starka preplašena planila iz naslonjača.

Naročil ji je, naj odpre okno.

V polnih žarkih se je vspipala luč v sobo in sveži zrak je prihajal v krepkih dihih, se igral z belimi lasmi bolnikovimi in mu prinašal svoje darove, sveži duh zemlje, katero je orosila justranja rosa, zdravi vonj planine, veselo žgolenje pticev in slovesno zvonenje zvona, ki ga je vabil v cerkev.

Kako neumna je ta njegova bojazen, kako smešni so bili tisti strahovi preteklo noč! . . . Umreči? — Kdo bo mislil na smrt, ko vstaja dan, ko vzhaja solnce na modrem nebnu, ko se smeje iz daljave zelena gora, cvetoča in blesteča v solnčnih žarkih! . . .

Vstopil je zdravnik in za njim gostilničar.

Diogen je sprejel prvega s šaljivimi besedami, na gostilničarja pa je prijazno zagodel. V njegovih s krvjo zalitih očeh se je bralo, da mu je hvaležen za usmiljenje, s katerim ga je sprejel pod streho.

Zdravnik ga je skrbno preiskal in mu je stavil vse polno vprašanj, na katera pa je Diogen odgovarjal s smehom in burkami. Toda zdravnik mu je dvignil napol zaprete trčpalnice, videl bolnikove napete in okrvavljenje oči ter nezadovoljno zmanjval z glavo: prvi napad je minil, pa že so se kazali znaki drugačega, ni bilo upati, da se bo moglo ustavljati novemu navalu Diogenovo od alkohola prežeto telo . . .

Zdravnik je govoril z gostilničarjem par besed baskiški, ki jih Diogen ni razumel, nato pa se je okrenil k njemu in mu brez uvida in ovinkov naravnost povedal, da se mu bliža smrt,

da mu ni mogoče več pomagati in da naj porabi trenutke, ko je še pri zavesti, da uredi svoje zadeve z ljudmi in z Bogom . . .

Udarec je bil strašen. Diogen je čutil, ko da mu nekaj trga jo iz srca, iz duše, nekaj, kar je bilo dosedaj njegovo edino upanje — življenje . . .

Popadla ga je besna jeza, zazdela se mu je, da mu hočejo ukrasti življenje iz same zlobnosti, zabavljal je in metal v zdravniku najgrške psovke, katere so mu prišle na jezik.

Začudena sta zdravnik in gostilničar odšla iz sobe . . .

Diogen je ostal sam in se je nemirno in jezno premetaval po postelji. Lotevala se ga je pobitost, strah ga je bilo, čutil je, da zdravnik ni pretiral, in da se mu smrt v resnici bliža in da se bo moral ali spraviti z Bogom ali pa se pogubi . . .

Obrnil se je k steni in je tiho ležal. Misel na pogubljenje ga je še vznemirjevala nekaj časa, pa kmalu so ga zmotile druge reči: gledal in opazoval je grde zelenkaste opne na steni. Okrašene so bile s cvetličnimi venci in dolge vrste cudnih, opicam podobnih živalic so se pletle med njimi. Zdelen se mu je, da so sami zli duhovi te grde živalice, in štel jih je in napenjal oči, da bi pregledal celo vrsto. Kakor daleč je mogel doseči z očmi, jih je naštrel nad 520 . . .

V kotu sobe je sedela ženica, katero so mu bili pustili za postrežbo, in pletla nogavice. Poklicali so jo za trenutek iz sobe, in tedaj se je Diogen spomnil, da bodo tudi njega kmalu poklicali na odgovor, in prišla mu je na misel ena njegovih burk, ki jih je svojcas tako rad pravil: prišel je k spovedi cigan in spovednik ga je vprašal. "Kaj boš storil, nesrečnež, če te večni Sodnik sedajle pokliče pred sodbo?" "Kaj bom storil? Šel ne bom!"

"Sel ne bom!" . . . si je ponavljal Diogen.

In domisljila mu je bujno slikala beg pred večnim Sodnikom . . . V tistem se je ustavil zunaj pred vratim gostilne voz, glasovi zvončka so prihajali skozi odprtvo okno in se vzbudili v bolnikove rahle možgane . . . Na ta voz bi sedel in se odpeljal v San Sebastian, tam bi stopil na ladjo in bežal na konec sveta, bežal kakor Kajn pred Bogom, bežal bi okrog zemlje — in se drugič okrog zemlje . . . in še tretjič . . .

Zavrtelo se mu je v glavi, omotica se ga je prijela, slabomu je prihajalo v želodcu.

"Umiram" — tako je pomislil, "smrt prihaja —".

Smrt — — —

Tista zlobna budilka tam na mizi, tista ga vedno spominja na smrt: po njenem tiktakanju urejuje smrt svoj korak, nagni in urni, kakor nikdar poprej . . .

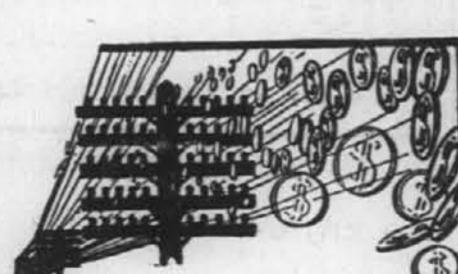
John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN ŽELEZNE STEKLICE. Izdeluje MOŠKE OBLEK, ŽELEZNE STEKLICE in ceno.

Pošiljanje denarja v stari kraj brzjavno in drugače.

Najhitrejši način za pošiljanje denarja je brzjavno. Dostikrat je vsled nujnosti tak način nujno potreben. V ta namen je naša banka organizirala posebne zvezze in je sedaj pripravljena za točno izvrševanje denarnih nakazil v Jugoslaviji, Italiji in drugod in sicer v dolarjih, dinarjih, lirah, ali kakor pač potrebe zahtevajo.

HITER NAČIN za izvrševanje denarnih nakazil za stari kraj je tudi potom kabel-pisma, to se pravi, da gre nakazičo čez morje po kabelnu in potem po pošti naprej. Pristojbina za takov kabel-pismo je \$1.00.

DOBÉR IN NAVADNI NAČIN za pošiljanje denarja je potom pošte. Mi imamo svoje lastne zvezze v starem kraju z zanesljivimi bankami in pošti in naše pošiljatve so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom, ali na svojo domačo pošto.

NAŠA POSEBNOST je pošiljanje ameriških dolarjev v Jugoslavijo, bodisi po brzjavju ali po pošti. Ne pozabite tega!

NAŠE CENE so vedno med najnižjimi. Prepričajte se!

POTOVANJE. Vse posle za potovanje v stari kraj, ter tudi za potovanje od tam sem, kakor tudi vse druge posle tičoče se starega kraja. Vam najbolje oskrbi naša banka.

Denarne pošiljatve in vsa druga pisma naslovite na

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

70 — 9th Ave., NEW YORK, CITY.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domačo PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL-TEEN-MALT-EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

KNIGE.

Ant. Mart. Slomšeka "Zbrani Spisi" so zlata vredni. Škof Slomšek si je s temi spisi spletnesmrtni venec na polju slovenske književnosti. V teh spisih je vsaka beseda resen očetovski nauk, s katerim svari in uči svoj ljubljeni slovenski narod. Pred slabim svari, dobro priporoča. Vsakdo, ki to knjigo prečita se počuti ves drugi kot prej. Iz nje zajema polno kupo očetovskih naukov, ki vabijo in vodijo bravca h samemu dobremu in koristnemu življenje in po smrti.

V prvem delu svojih spisov razpravlja prevz. pisatelj v sloško odgojo in vzgojo. V drugem delu se bavi s šaljivo vsebinou prirejeno za mladino. V tretem delu je zbrano podučno berilo, o katerem bi se lahko reklo da je samo zlato zrnje.

V drugem oddelku razpravlja o narodni politiki in o narodnem gospodarstvu.

V tretjem oddelku je zbrano raznotero podučno berilo.

Knjiga obsegajo 428 strani in stane \$1.25. Naročite jo od Knjigarnice "Edinosti", ki jo ima v svoji zalogi.

"Nasveti za hišo in dom" je knjiga, ki je za vsak slovenski dom velike važnosti, in brez katere bi nobena slovenska gospodinja in noben slovenski gospodar ne smel biti. Knjiga razpravlja o vseh panogah človeškega življenja. Gospodarju je ta knjiga najboljši svetovalec pri gospodarstvu. Zlasti farmerji bi ne smeli biti brez nje. — Gospodinji podaja številne nasvete, kako voditi gospodinjstvo in v njej se najdejo tudi vsi drugi važni nasveti, ki jih gospodinje čestokrat potrebujejo, a jih ne morejo dobiti nikjer. Sploh gospodinji najde v tej knjigi vse, ki ji je potrebno v kuhinji, pri pranju, pri vzgoji otrok itd.

Dalje knjiga nudi razne nasvete proti raznim boleznim, kako jih zdraviti in podaja zato navadna domača zdravila. Ljudje priklicajo se toplo priporočam!

FRANK GABRENJA
6630 St. Clair Ave. Cleveland, O.
Tel: Roosevelt 8221.

L. STRITAR

2018 W. 21st Place
Dovaža premog — drva — prevaža pohištvo in vse kar spada v to stroko.
Vsem se najtopleje priporoča!

Poklicite ga po telefonu!

FRANK GIMPEL,

Slovenski zidar in kontraktor se prav toplo priporoča bratom Slovencem in Hrvatom v Duluthu in okolici.
Delo dobro in garantirano.

1315 — 101 Ave. W. New Duluth

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo služite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na pot do prvega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slovene družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ prvega podukta, mnogo zanimivih novic in zabavnega čitalja.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglasi v listu "Edinost" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašlji.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILI DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Po slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj pričejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejsa slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddate naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mil.

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. 'EDINOST'

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 008.

dem, ki so podvrženi raznim boleznim bo ta knjiga kot nalača dobrodošla.

Knjiga obsegajo 410 strani in stane s poštnino 80c. Naročite jo od Knjigarnice Edinosti, ki jo ima v svoji zalogi.

Nekoč je veda pot kralja Aleksandra, gospodarja obrekonca sveta, iztoka in zapada, mimo blazneža. Kralj mu pravi: "Umeši si od mene milost!" Blaznež odgovori: "Muhe mi nagačajo. Zapovej jim naj neha jo!"

Kralj reče: "Zahlevaj kaj drugega, kar bo v moji moči!" Tu odvrne norec: "Česa pa naj te prosim, ako ti ni pokorna mituha?!"

Celotno članek je na naslovni strani v časopisu "Edinost".